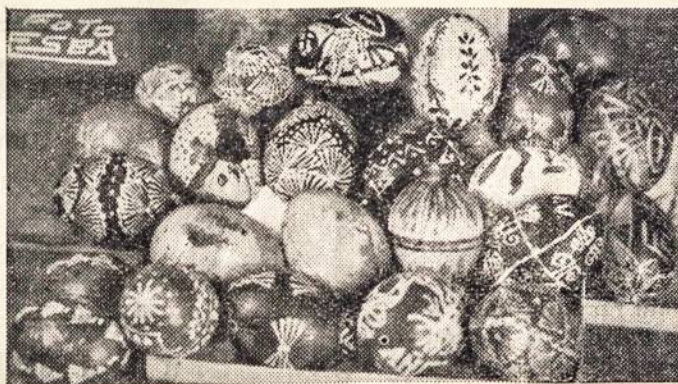


Laisvoji Lietuva

● TUANAVI BIR ●



VELYKU MARGUCIAI

Urugvajaus Lietuvių Mokyklos mokinių
premiuoti margučiai 1947 m.



SKAITYKIT

LAISVOJI LIETUVA

Metams: Urugvajuje \$ 2.50
 Argentinoje \$ 5.00
 Siaures Amerikoje \$ 2.— doleri
Calle Rio de Janeiro 4001
 Cerro. — Montevideo

Cesna Radio

ADOLFAS CESNA

Radijo Technikas
 Gamina radio aparatus ir taiso senus,
 rupestingai ir prieinamomis kainomis.
 parduoda ir issimokėjimui.



Calle SAN FRUCTUOSO 1827
 Montevideo

LIBRERIA

ESAS

Geriausiu pasauliniu rasytoju knygos.—
 Ivairus popieriai: kartolinas, celofan ir
 kt. rasomieji daiktai ir mokyklu reikme
 nys. — Atvirutes, albumai. Uzsakymus
 siunciam ir pastu. Priveza tranvijai:

7. 9, 12 ir 61



ARENAL GRANDE 2533
 Tel.: 27253 Montevideo

Vienintelis Urugvajuje Lietuviu Mosaiku
 Ir Baldosu Fabrikas

-Du Draugai-

JULIAUS JAZAUSKO IR DIONISIO MILANO

Rastiné: calle BERNA 2347. Cerro
 Fabrikas: calle BULGARIA 4146. Cerro
 Daromas visu rusiu, meniskos ir
 paprastos mosaikos bei baldai
 Darbas garantuotas. Ekonomiskos kainos.
 Lietuviams Didelés Nuolaidos
PERSITIKRINKIT

KRAUTUVE-BARAS

VIKTORO KUCIAUSKO

Calle PRUSIA 1851, kampas Bogotá

Telefonas: 22 13 26

Vilia del Cerro

Didelis pasirinkimas visu rusiu maisto
 produktu. — Vietos ir uzsienio gerimai.
 Kainos ekonomiskos. — Lietuviskas pa-
 tarnavimas ! Lietuviams nuolaidos.

Bruno Evovlucko ir Alizo Vetos

PIENINE — BAR ALMASENAS



Calle BOGOTA 4151 Esq. BERNA

Telefonas: 22 11 94

Ivairus pieno ir kiti maisto produktai,
 vietos bei uzsienio gerimai.

Prano Totilo

Bar — Almacen

Calle PORTUGAL 3302. — Cerro

Visu rusiu maisto produktai
 Cerros lietuviai daugiausiai cia renkasi.

CINE SELECTO

Vienintelis lietuvio P. Zukelio kinas
 Urugvajuje

c. GRECIA 1105-07 Cerro

Tel.: 22 11 25



FILMOS:

Visuomet paskutinés laidos, menis-
 kiausios ir aukstos kokybės. Dau-
 gumos lietuviu ir kitatauciu gau-
 siai lankomas kino teatras.



REVISTA

"LITUANIA LIBRE"

EDITADO POR LA
ASOCIACION CULTURAL
URUGUAY - LITUANIA

Aprobada y reconocida por
la Ley del Gobierno Superior
de la Nación, con la
personería Jurídica en el
año 1941

Órgano oficial y propiedad
intelectual de la misma,
impreso en la
IMPRENTA FORTALEZA
Redacción, Administración
e Imprenta

Río de Janeiro 4001
CERRO

Redactor Responsable:

JULIAN JAZAUSKAS
Berna 2347 CERRO

Administrador:

Antonio Štendelis

Leidžia

Urugvajaus Lietuviv
Kultūros Draugija.

Redaguoja Redakcinė
Komisija

Metinė Prenumerata:

Urugvajuje \$ 2.50
Argentinoj \$ 5 argen.
J.A.V. ir Europon \$ 2
amerikoniski doleriai.

LITUANIA LIBRE
Río de Janeiro 4001
Cerro, Montevideo,
Rep. O. del Uruguay.

Laisvoji Lietuva

Mėnesinis - Kultūros - Mokslo - Meno - Visuomenės - Kovos - Žurnalas

M. (Año IV.) | Montevideo, Vasaris - Febrero 1948. | Nr. 2 (37)

DECLARACION

LITUANA

En medio de circunstancias inenarrablemente trágicas, los lituanos residentes en la República Oriental del Uruguay, celebrando hoy el trigésimo aniversario de la proclamación del restablecimiento de su Nación, se dirigen a todo el mundo civilizado con el siguiente manifiesto:

1) Lituania, junto con los otros Países Bálticos quedó avasallada de resultados de acuerdos secretos, ya hechos públicos, los cuales fueron concertados en Moscú, el 23 de Agosto y el 28 de Setiembre de 1939 por Molotov y Ribentropp.

2) Basándose en estos acuerdos y quebrantando todos los solemnes tratados firmados con los Países Bálticos, el ejército rojo de Stalin, en complicidad con Hitler, ocupó y avasalló a Lituania, Letonia y Estonia en Junio de 1940.

3) Una vez ocupados los Países Bálticos, y bajo la dirección de los agentes moscovitas, fueron «realizadas» unas «elecciones» a los denominados «Parlamentos Populares», cuyos diputados habían sido designados de antemano por los comunistas, entre personas de su confianza.

4) Habiendo falseado de este modo la voluntad de los Pueblos Bálticos, los bolcheviques anexaron Lituania y los otros Países Bálticos a la Unión Soviética, con la «unánime» aceptación, según ellos, de todos los habitantes y hasta el día de hoy destruyen a los habitantes de nuestras naciones asesinandolos, arestandolos y deportandolos en masa al interior de Rusia, mientras traen a nuestros lares a colonistas rusos y mongoles.

5) Protestando contra estos crímenes de lesa genocidio (destrucción del pueblo), los lituanos llaman la protección del mundo civilizado exigiendo:

a) que se les prohíba a los bolcheviques rusos seguir destruyendo los pueblos bálticos;

b) que según lo prometido en las declaraciones del Atlántico y de las Naciones Unidas, Lituania, Letonia y Estonia sean restablecidas como estados independientes y

c) que a los Países Bálticos les sea permitido formar sus gobiernos sobre bases democráticas.

6) En esta oportunidad los lituanos manifiestan su más profundo agradecimiento al Honorable Gobierno de la República Oriental del Uruguay por el no reconocimiento de la agresión cometida por la URSS contra Lituania.

Si Urugvajaus lietuvių rezoliucija buvo vienbalsiai priimta minint Lietuvus Nepriklausomybės 30 metų sukaktį ir įteikta atatinamoms krašto įstaigoms bei visai vietos spaudai.



LIETUVIŲ KOMUNISTŲ VEIKLA PIETŲ AMERIKOJE VIS DAUGIAU AIŠKĖJA

Montevideo dienraštis «El Día», sausio 30 d. 1948 m. laidoje, paduodamas Asa Press agentūros žinią iš Brazilijos sako:

— Porto Alegre tapo sulaikyti trys lietuvių tautybės Kominformo žymūs agentai, kurie nelegaliai mėgino prasibrauti į Urugvajų. Jie yra Vytautas Šviesa, Vladas Kuzmickas ir jo žmona Maria. Nugabenti krašto saugumo įstai gon jie visi paaiškino, kad esą aktyvūs komunizmo veikėjai ir priklauso Pietų Amerikos vyriausiajam propagandos štabui.

Be šitų pareiškimų, jie paaiškino, jog jų atsakomybei esą pavestas visas komunistinis judėjimas Brazilijos Rio Grande do Sul srities.

Į «garsųjį» lietuvių komunistų kongresą, kuris įvyko Montevideo inieste, važiuavę kaip komunistų partijos delegatai ir atatinkamais nurodymais.

Suimtųjų ir Rio Grande saugumo organų teigimu, tai vadinamas «kongresas» įvykęs Montevideo, nieko bendro neturėjęs su Pietų Amerikos lietuviais ir jų valia, o buvusi grynai komunistinės propagandos dar viena machinacija, bolševikų pasiuntinybės Urugvajuje kontroliuojama.

Suimtieji išaiškino, kad tariamas «kongresas» buvęs suplanuotas ir asmeniai diriguotas rusų konsulo Urugvajuje Krotovo, kuriam padėjėjais buvęs Slavų Sąjungos pirmininkas P. Remeo ir Lietuvos žydų sąjungos atstovas S. Sandler. (Mums žinoma, kad S. Sandler kilęs iš Šiaulių miesto paprastas žydėlis ne tik yra Lietuvos žydų komunistų atstovas, bet sykiu ir Urugvajaus lietuvių komunistų vadas bei ryšininkas tarp jų veiklos ir raudonojo lovio.)

Suimtųjų Brazilijos lietuvių Kominformo agentų butuose padarius policija krata, rado daug jų veiklą įrodančios medžiagos. Tenai buvo rasta gausybė propagandinės bolševikų literatūros: brošiūrų, pamfletų, lapelių, įsakymų ir nurodymų. Visa ši propaganda yra spausdinta Naujorke, Montevideo ir Buenos Aires. Suimtieji bus išstremti iš Brazilijos.

Taip kalba Brazilijos saugumo organai ir taip kalba ne tik to krašto, bet visos Pietų Amerikos spauda. Visos Amerikos atidarė akis ir pamatė ką reiškia iki šiol užantyje augintas komunistinis žaltys.

Bet žinokim, kad akyvaizdoje viso šito mūsų brolių krauju apmokami mūsų komunistai vis tiek sakys, jog tai lietuviškų «fašistų» išmislas ir vargšų už červončą nusamdytų lietuviškų Maskvos šnipų «darbo» trugdymas. Tik malonu suminėti, kad daug jų propagandos apakintų lietuvių jau praregėjo ir traukiasi kaip nuo pikčiausios ligos.

V. V.

GENOCIDAS

Kova už žmogaus laisvę ir teisę jau perkelta iš politinių užkulisių ir pirkliškų derybų į aukščiausią politinį areopagą. Paskutinėje JT sesijoje Sovietų Sąjungos satelitai buvo pareikalavę išduoti «kislingus». Po ilgų diskusijų pakomisėje — nieko nelaimėjo. Socialinė komisija pareikalavo sustabdyti išvietintųjų repatriaciją, bet ir čia nelaimėjo nieko.

Vieningas ir stiprėjantis frontas prieš SS pasikėsinimą į žmogų paveikė net švedus, kurie taip pat pagaliau atsisakė išduoti pabaltiečius atbėgusius iš Suomijos.

Taigi ši kova prieš žmogaus žudymą pa virto kova prieš tautų, prieš rasų žudymą, kurį šioje sesijoje išgarsėjo genocido vardu. Tai baisiausios sovietų viešos nuodėmės vardas.

Į kovą prieš genocidą šioje sesijoje lietuviai ir kiti pabaltiečiai įsijungė čia spausdinamais memorandumais; juose pagrindiniai nušviečiama Sovietų Sąjunga, kuri neva žmoniškumo sumetimais reikalauja stabdyti emigraciją, skatinti repatriaciją, kad gavus šimtus tūkstančių naujų vergų ir užpildžius iš bado ir katarogų darbų mirusių vietas.

L. Z.



Gen. José Gervasio Artigas.

Urugvajaus laisvės kovų didvyrio paminklas Montevideo Nepriklausomybės Aikštėje, prie kurio Lietuvos Ministras Pietų Amerikai Dr. K. Graužinis, dalyvaujant mūsų kolonijos organizacijų delegacijoms, aukštiems vietos vyrams, gausiai visuomenei ir nešant garbės sargybą kariuomenei, Vasario 16 d. 1948 m. padėjo vainiką.



Dr. K. Graužinis

Lietuvos Respublikos Nepaprastas Pasiuntinys Ir Įgaliotas Ministras P. Amerikai.

Urugvajaus lietuvių kolonija su džiaugsmu ir pasididžiavimu gali konstatuoti, kad iš Buenos Aires perkėlus į Montevideo Lietuvos Pasiuntinybę, visoks patriotinis, o ypač Lietuvos laisvinimo ir tremtinių šalpos darbas mūsų kolonijoje reikiamai tapo pastatytas. Tai nedvejotinas p. Ministro ir Ponių nepailstamo darbo bei lietuviško nuosirdumo rezultatas.

Net dvi dienas šiemet čia buvo minima Vasario 16 - ji. Abi dienos puikiausiai ir su didžiausiu triufu pasisėkė. Dvi dienas skambėjo Lietuvos laisvės aidai Urugvajaus spaudoje, iš radijo stočių, iš įtakingų urugvajiečių ir didžiulių minių lūpų salionuose. Dvi dienas buvo smerkiama bolševikinio rusų imperializmo agresija prieš Lietuvą ir fizinį jos žmonių naikinimą.

Jei viskas taip triumfaliai, sklandžiai ir naudingai praėjo, tai esame dėkingi p. Ministro nepalūžtamai energijai, didelei erudicijai ir

dideliui taktui.

Laikė Tautos švenčių ir prieš jas p. Ministras daug ir energingai dirba. Vasario 15 d. jis pasako įspūdingą kalbą Kultūros Draugijos minėjime, o vasario 16 d. per Kultūros Draugijos radijo valandą taip pat pasako turiningą ir drąsinančią kalbą. Vasario 16, jis vadovauja ir pasako atatinamą kalbą Ateneo de Montevideo akademiniame akte, kurį organizavo Alianza Uruguayo - Lituana. Jo rūpesčiu tampa nuvežti į Ateneo de Montevideo Lietuvių Mokyklos mokiniai, kurie tenai gražiai sugieda abiejų Tautų Himnus, kaip ir jo rūpesčiu dėka visa Montevideo spauda taip Lietuvai palankiai ir šiltai aprašė Vasario 16 - os minėjimą, o valdiskas — Radio Agronomia — transliavo lietuvių liaudies dainas. Taip pat jis iškilmingai padėjo vainiką prie urugvajiečių tautos didvyrio gen. Artigas paminklo.

Suprantantiems dabartinę p. Ministro visokią padėtį ir tas sąlygas kokiose jam tenka dirbti, tiems bus lengvai suprantama ir jo asmenybė bei jo darbo vertė ir tie kaip tikri lietuviai bus vieningi ir tikri p. Ministro talkininkai šitame šventame ir didžiajame Lietuvos laisvės darbe.

P. Kartagenas.

Vasario 16 Praleidus

Viso pasaulio lietuviai, kurie gyvena laisvose ir demokratinėse šalyse, kupini ilgėsio ir gilaus skausmo minėjo Vasario 16-ją, kaip Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, 30 metų sukaktį. Tik rusų komunistų pavergtoj Lietuvoj, mūsų broliai ir seserys negalėjo minėti, nes tenai viską lietuviams rusai uždraudė.

Iškilmingai ir labai tinkamai šią brangią doriems lietuviams dieną, minėjo ir Urugvajaus lietuvių kolonija. Ypatingai gražiai ir sutraukusi lietuvių masę minėjo Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija — Cine Selecto — patalpose sekmadienį, vasario 15 d.

Prisipildžius erdvei kino salei, vestibuliams ir visoms patalpoms rinktinės lietuvių visuomenės, Kultūros Draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis tarė gražų šventės atidarymo žodį. Vėliau scenoje pasirodė Lietuvių Mokyklos mokiniai, mergaitės tautiškuose rūbuose, kurie melodringai ir gražiai sugiedojo Urugvajaus bei Lietuvos Himnus. Labai vykusiai jiems akompanavo pianu p-lė H. Bartnikaitytė, dirigavo V. Dorelis.

Sugiedojus Himnus, buvo suvaidinta 3 veiksmų drama «Sauliška Meilė». Matėsi, kad režisoriaus bei artistų rimtai ir rūpestingai pasiręngta. Vaidinimas išėjo gyvas, meniškas ir naturalus, o svarbiausia tinkamas šventės nuotakai. Visiems žiūrovams jis padarė gilų įspūdį.

Vaidinimą baigus, griausmingomis publikos ovacijomis buvo sutiktas pasirodymas scenoj Lietuvos Ministro Dr. K. Graužinio. Jo pasakyta kalba talpinaime atskirai.

Toliau kalbėjo «Alianza Cultural Democrática Uruguayo - Lituana» pirmininkas, žymus urugvajietis p. J. P. Martinez Bersetche. Jo jaudinanti, pradėta Lietuvos Himno ir baigta Dariaus Girėno testamento žodžiais, entuziastingai ir mus drąsinanti kalba publikos buvo net kelis sykius nutraukta audros aplodismentų.

Iš eilės kalbėjo Urugvajaus latvių draugijos «Brīva Latvija» atstovas p. Jakobs. Savo trumpoje, bet karštoje kalboje jis priminė bendrą Baltijos Valstybių tragediją ir laisvės atgavimui bendros kovos reikalingumą. Baigė šū-

kiu: «Dirbkime vieningai, būkime broliais, o Dievas laimins mūsų darbą, ir rusų žudomos mūsų tautos atgaus savo laisvę!

Urugvajaus estų draugijos pirmininkas p. Eduardo Pea, tarnybos reikalui sutrugdžius asmenį dalyvavimą, prisiuntė karštą sveikinimo ir solidarumo raštą.

Broliškųjų Baltijos tautų atstovams baigus savo kalbas, jautriai ir artistiniai deklamavo žinomas mūsų kolonijos deklamatorius, vytielis Edvardas Grėbliūnas ir vėliau pasakė entuziastingą, mūsų kolonijos už červončą nupirktus lietuviškus išgamas numaskuojančią kalbą, žinomas mūsų kolonijos kalbėtojas ir «Laisvosios Lietuvos» atsak. redaktorius p. Julis Jazauskas. Jo kalba sukėlė publikoj didžiausį pritarimo entuziazmą.

Gyvai ir ypatingai vykusiai charakterizavo mūsų komunistų veiklos dvasią, jų apakintą asmenybės sufanatizaciją ir nežinojimą ką daro, savo turiningoje kalboje Alianza Urugvajaus Lituana veikėjas p. A. Gumbaragis. Pagaliau gražiai į minią prabilo mūsų čiagimiai jaunuoliai: Dainos ir Meno Draugijos pirmininkė H. Bartnikaitytė ir Jaunimo Draugijos «Vytis» pirmininkas P. Markevičius. Kalbas užbaigė labai jautriai, vienybėn ir konkrečiam darbui kviečiančiu žodžiu, mūsų kolonijos veteranas ir Rymo Katalikų Draugijos pirmininkas p. Juozas Musteikis.

Kaip visuomet jautriai ir artistiniai deklamavo dienos eilėraštį H. Bartnikaitytė, o programos pažiba ir publikos entuziazmo centras buvo garsi mūsų solistė ponija Luiza Grišonienė, savo melodringai žvelniu ir puikiai valdomu balsu, solo sudainavusi «Mano sieloj šian die šventė» ir «Oikof». Solistei darniai akompanavo jauna pianistė H. Bartnikaitytė.

Pagaliau, ilgai užsitęsusi programa pirminko buvo uždaryta ir publika apleido salę, išeidama į gryną orą. Nors svečių atsilankė ypatingai daug, tačiau tvarka buvo pavyzdiną ir visai pasisekė Vasario 16-os minėjimas, savo paskirtį tinkamai atliko ir žymiai sustiprino kovos dvasią.

Stella Maris.

V A S A R I O 16,

Lietuvos Ministro

Pietų Amerikai Dr. K. Grauzinio kalba,
pasakyta Kultūros Draugijos Minėjime.



Brangūs Tautiečiai!

Lygiai prieš 30 metų mūsų amžinoje sostinėje Vilniuje Lietuvių Tautos atstovai paskelbė jos valią būti laisva ir nepriklausoma valstybe, tvarkoma demokratiniais principais. Taip paskelbus Tautos valią, reikėjo dar ją ikūnyti. Tam reikėjo dar ilgai kovoti, kol pagaliau Lietuva tapo išlaisvinta iš bolševikų, lenkų, bermontininkų ir pradėjo nepriklausomą gyvenimą.

Laimingi tai buvo laikai ir per trumpą laiką mūsų tauta padarė didžiausį progresą visose srityse — ir ekonominėje ir ypač kultūrinėje srityse. Niekam Lietuva nekenkė ir netrugdė. Su visais kaimynais — o ypač su savo didžiaisiais kaimynais — su Rusija ir Vokietija, palaikė draugingus santykius.

Tačiau tie didieji kaimynai tykojo mus pavergti. Ir Rusijoje ir Vokietijoje įsigalėjo totalitarinės diktatūros, ir, tarp save susitarę, Hitleris su Stalinu pradėjo plėšikauti ir grobti svietimas valstybes. Šiandien jau oficialiai paskelbti tekstai tų sutarčių, kuriomis Stalinas įgavo iš savo tuometinio bendro Hitlerio sutikimą pavergti Lietuvą ir kitas Pabaltės valstybes. Šiandieną jau niekam nepaslaptis, kad Stalinas tik dėka Hitlerio pritarimo pavergė Pabaltės valstybes.

Militariniai okupavęs ir pavergęs mūsų kraštus, Stalinas nutarė jėga susovietinti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Matydamas tačiau, kad iš mūsų tautų nesugebės padaryti nei nuoširdžių bolševikų nei rusų, pasiryžo išnaikinti mūsų tautas. Ne tik bolševikai viską atėmė iš mus ir ką tik galėjo išgabeno Rusijon. Jie naikina ir eksterminuoja mūsų gyventojus.

Baisus teroras viešpatauja Lietuvoje. Kas mėnuo suimami keli tūkstančiai niekuo nenusikaltusių ramių gyventojų ir deportuojami Sibiran, Kazakstaną, į Uralo kasyklas ir t. p. Lietuva gi ir kitos Pabaltės valstybės apgyvendinamos rusais, mongolais, kirgizais ir panašiais bolševikais. Išgabenti gi mūsų tautiečiai tampa tikrais vergais. Išardomos šeimos — vyrai siunčiami į sunkiausius darbus, į kasyklas, moterys į lengvesnius, į kolchozus. Vaikai atimami nuo tėvų ir siunčiami į techniškas mokyklas ir auklėjami komunistinėje dvasioje. Į Lietuvą atgabentiems rusams dažnai duodamos net pavardės tų lietuvių, kurių vietoje jie apgyvendinami.

Tokia tai yra ba isi tikrovė. Apie tai nežino tik tie, kurie to žinoti nenori. Kas vistiek nori tikėti bolševikų propagandos mėlams, tam gailma būtų tik patarti nuvykti į tą raudonąją rojų. Neabejoju, kad ten nors kelis mėnesius pagyvenę, tuojau išsigydytų iš visų savo sim-

patijų bolševizmui,

Bet argi taip amžinai bus brangūs tautiečiai? Argi galima įsivaizduoti, kad taip ir liks virš šimto milijonų kultūringų europiečių žiaurų, nekultūringų rusų bolševikų vergijoje? Juk ne mes vieni esame pavergti. Panašioj padėty yra ir lenkai ir jugoslavai ir vengrai ir rumunai ir bulgarai ir visos tautos, kur tik bolševikai įsigalėjo. Maža to. Bolševikai siekia užvaldyti visą Europą ir net visą pasaulį.

Tie jų imperialistiniai siekiai tikrai niekad dos negalės realizuotis. Panašiai kaip subirėjo Hitlerio galybė, taip žlugs ir Stalino galybė. Viso pasaulio bolševikai neužvaldys, o tik patys žlugs.

Todėl nežiūrint visos baisios šiandieninės mūsų tautos tragedijos, mes galime būti tikri, kad sulauksime laimingesnių laikų ir drauge su visomis pavergtomis tautomis atgausime prarastą laisvę.

Su skausmu širdyje minime šiandieną savo Nepriklausomybės 30 metų sukaktuves. Tačiau mes esame kūpini pasiryžimo tęsti šventą karą už laisvę ir anksčiau ar vėliau laimėsime.

Su Dievo pagalba, su draugingų valstybių parama atgaivinsime laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą.



Dr. Jonas Basanavičius

Vasario 16 - os kūrėjas, pirmas pasirašęs nepriklausomybės aktą ir pirmas išleidęs pirmąjį lietuvių laikraštį «Aušra».

S V E I K I N A

Vasario 16-os proga U. L. Kultūros Draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis gavo šiuos sveikinimus.

Urugvajaus Latvių Draugijos «Briva Latvija» pirmininkas p. Vergmanis, asmeniai negalėdamas dalyvauti Vasario 16-os akte prisiuntė sekančią sveikinimo telegramą:

— Asociación Cultural Uruguay - Lituania —

A nuestros hermanos lituanos. Estamos alertos. No perdemos confianza. Estamos unidos en la fortuna como en la desdicha.

De todo corazon nos adherimos al gran acto conmemorativo de hoy.

Vergmanis

Presidente.

Urugvajaus Estų Draugijos pirmininkas p. E. Pea prisiuntė tokią telegramą:

— Por razones imprevistas La Delegación Estoniana no puede concurrir al acto organizado por Asociación Cultural Uruguay - Lituania que se realiza hoy Domingo 15 de Febrero de 1948 en el cine «Selecto» en Villa del Cerro.

Por lo tanto desea a los amigos lituanos sus congratulaciones y buen éxito en todo; además expresa junto con Vds. su maximo deseo para la pronta liberación de los Estados Balticos, subyugados oprimidos por la dictadura contemporanea.

Élagu vaba Ēsti ja teised Balti rūgid!

Kultūros Draugijos aktyvieji nariai, Vasario 16-os proga pirmininką p. St. Bartnikaitį pasveikino šia telegrama:

Abrazamos nuestros corazones en procura de libertad y fraternidad de una nueva Lituania. Libre e Independiente.

Sus Asociados.

Dainos ir Meno Draugijos pirmininkė plė Hortensia Bartnikaitytė už pasakytą taip įspūdingą ir rimtą kalbą per Kultūros Draugijos radijo valandą, patriotinio lietuvių jauimo buvo pasveikinta šia telegrama:

— Saludamos por su brillante actuación en la Radio Emisora de una Libre Lituania.

Juventud Lituana.



Antanas Brazys

Dabartinis Kultūros Draugijos vicepirmininkas, didelis «Laisvosios Lietuvos» prietelius ir žymus mūsų kolonijos scenos darbuotojas.

Ponas Antanas yra vienas iš tų lietuvių patriotų, kuris Tautos laisvės kovai niekad ir nieko nepasigaili.



Kazimieras Čibiras - Verax.

Mums gerai pažįstama tauri asmenybė ir gambiausia plunksna taip pasekmingai gynusi Lietuvos laisvės bylą Pietų Amerikoje.

Ypatingai malonu mums pažymėti, kad gerbiama Kazimieras iš Jungtinių Amerikos Valstybių jau sugrįžo į Argentiną ir vėl darbuosis mūsų tarpe.

TAUTOS ŠVENTĖ BAŽNYČIOJE

Tautos šventės proga Urugvajaus lietuvių katalikiškoji kolonija turėjo iškilmingas pamaldas Cerro parapijos bažnyčioje. Tą proga bažnyčia buvo gražiai išpuošta ir stipriai iliuminuota. Didžiojo altoriaus šonuose, kur vyko pamaldos, plėvesavo Urugvajaus ir Lietuvos vėliavos. Pamaldose dalyvavo gana gražus tikinčiųjų būrelis su Lietuvos Ministru p. Dr. K. Graužiniu priešakyje. Jas pajvairino, savo gražiais balsais, pp. Grišonai, išpildydami keletą kompozicijų solo. Kolonijos kapelionas gerb. kun. Stan. Grigaliūnas pasakė tai dienai pritaikintą išpūdingą pamokslą. Pamaldos buvo baigtos Tautos himnu.

Kolonijos kapelionas gerb. kun. Stan. Grigaliūnas į susirinkusiuosius prabilo šiaip:

— Ekscelencija Ponas Lietuvos Ministre ir malonūs lietuviai katalikai:

Šios dienos religiniai patrijotinį pasikalbėjimą pradėsime mūsų poeto Maironies maldos žodžiais:

«Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, kur mūsų sodybos, kur bočių kapai!» Ir tai bus šio pasikalbėjimo vedamoji mintis.

Šiandienį džiaugsma, 30 - ties metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, aptemdo laisvės ir visokios pažangos priešas. Aukščiau minėtasis mūsų Tautos poetas jau prieš keletą dešimtų metų dejavo:

«Didžios nelaimės spaudžia Tėvyne,

O priešas laukia jos prapuolimo,

Kapuose broliai, kurie ją gynė,

Mes gi prislėgti nusiminimo». Tačiau tame nusiminime poetas mus nepalieka, pranašauja gražią Lietuvos ateitį: — Tačiau Tėvyne dar nepražuvus. Nušvis jos vėliai garbė spindėjus. Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvus. Saulutė džiugins vėl patekęs».

Gražu šia proga, matyti savo tautiečius, su jų šefu p. Ministru priešakyje, Viešpaties akyvaizdoje, nes nesuprantamoji skausmo drama randa raktą ir paguodą, tik tai dieviškame Prikryžiuotajame, didžiausiame kruvinosios Kalvarijos skausmo kankinyje.

Kai skausminga žmogaus širdis jaučia savyje nepasitenkinimą, neviltį, nusiminimą, kai lūpos klausia kuriam tikslui aš taip kenčiu, religija primena pirmuosius Šventraščio knygos puslapius, kuriuose nusakoma, kad žemiškas gyvenimas yra tik kelias į amžinybę; kad musikė širdis per daug neprisirištų prie šios žemės, bet viltųsi amžinąja tėvyne; kad ji nusi-valytų nuo žemės dulkių ir didvyriškai laimėtų kovą. «Kova yra žmogaus gyvenimas žemėje», sako šv. Paulius.

Šioje iškilmingoje valandoje prisimenu

garbingą mūsų Tautos praeitį. Dvasioje matau didvyriškas mūsų brolių aukas ir kančias. Jei pirmaisiais krikščionybės amžiais krikščionys buvo žudomi vien tik už prisipažinimą ir krikščionimis ir neaukavimą pagonų dievams aukų, tai šiais paskutiniais metais mūsų broliai lietuviai žudomi už norą būti nepriklausomais ir nedievinimą naujo pagoniško dievo. Bet istorija yra geriausioji gyvenimo mokytoja. Taip ilgai negalės tęstis... Neronams ir Deklacinams ateis galas. Anot poeto: «Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvus»...

Norėdamas trumpai, sutrauktai priminti mūsų Tautos praeitį, panaudosiu gražų šios dienos pamaldų momentą. Kai kunigas skaito šv. Evangeliją, visi, dieviškojo žodžio pagarbai, atsistojate. Tai aš matau mūsų Tėvynės praeityje ir dabartyje. Kai tik Tėvynėje vyksta koks nors svarbesnis momentas, visa Tauta sukyta ir petys petin pasiruošusi ginti Evangelijos principus, savo žemę, savo šeimos žydinį. Vienas įžymus mokslininkas yra pasakęs: «Miršta tik tie dalykai už kuriuos nemirštama». Taigi mūsų Tauta nemirs, nes už ją daug mirė ir dar daug mirs. «Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse»...

«Si Dominus non aedificaverit domum, in vanum laboraverunt qui aedificant eum. — Jei Viešpats namo nestatys, veltui darbuojasi, kurie jį stato, — sako šv. Raštas. Jei Dievas nepadės, visoks mūsų rūpesnis ir trūsas nueis niekais. Mūsų Tautos ateitis Dievo rankose.

Malonūs klausytojai! Šios iškilmingos šventės proga pasiryškime, drauge su kovojančiais ir dejuojančiais mūsų brolais, neperstoja mai maldauti Aukščiausiąjį, per užtarimą mūsų Tautos globėjų, Aušros Vartų Marijos ir šv. Kazimiero, kad pasaulyje įsivyratų teisinga taika, baigtųsi mūsų Tėvyneje persekiojimai ir visos tautos pasveikintų Lietuvą, kaippo didingą kentėjimą, laisvą įstatymuose ir ištvermingą tikėjimą.

«Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, kur mūsų sodybos ir bočių kapai».

Kun. Stan. Grigaliūnas,





LIETUVOS MINISTRAS DĖKOJA

~~~~~

Gerbiamiems Urugvajaus Lietuviams.

Visoms Urugvajaus lietuvių organizacijoms, pavieniams veikėjams ir bendrai visiems savo tautiečiams bei Lietuvos draugams sveikinti tariau nuoširdų lietuvišką ačiū už taip gražiai pravestą Lietuvos Nepriklausomybės XXX metų sukaktuvių paminėjimą, kuris plačiai nuskambėjo po Urugvajaus padangę, o jo atgarsiai pasieks ir visą platų pasaulį. Mūsų protestai prieš Lietuvos pavergėjus turės susilaukti atbalsio civilizuoto pasaulio sąžinėje ir prisidės prie Lietuvos išvadavimo.

Dr. K. Graužinis  
Lietuvos Ministras.

## PADĖKA

Vasario 16-os šventės proga, kurią surengė U. L. Kultūros Draugija, reiškiu lietuviškai širdingą padėką: J.E. Lietuvos Ministrui Dr. K. Graužiniui už malonų dalyvavimą ir pasakytas patriotines kalbas kaip Kultūros Draugijos minėjime taip ir jos radio pusvalandyje.

Poniai L. Grišonienei už malonų dalyvavimą programoje, žavėtinai išpildant porą lietuvių dainų solo.

Panui J. P. Martinez Bersetche už taip įdomią ir Lietuvai draugingą kalbą.

Urugv. Lietuvių Mokyklos mokiniams už gražiai sugiedotus Urugvajaus ir Lietuvos himnus.

Mūsų jaunimo, Dainos ir Meno bei Vyties Draugijoms už dalyvavimą programoje ir pasakytas patriotines kalbas.

Visų kitų draugijų atstovams už sveikinius ir kalbas bei gabiesiems mūsų deklamatoriams už įspūdingas deklamacijas.

Ponams A. ir P. Žukeliams už visų patalpų leidimą bei rūpestingą pasidarbavimą.

Visiems gerb. bufeto, užkandų ir tvarkos darbininkams.

Nuoširdus mano dėku lietuvaitėms svečius papuošusioms tautiškais ženkliais.

Taip gausiai lietuvių visuomenei, dalyvavusiai savo Tautos Nepriklausomybės šventėje širdingai dėkoju tikėdamas, kad sekančią Vasario 16-ją mūsų Tauta minės atgavusi nepriklausomybę.

Stasys Bartnikaitis  
U. L. Kultūros Draugijos Pirmininkas.

## DĖKOJU

Gerb. ir plačiai žinomam mūsų biznieriui p. Pranui Stanevičiui maloniai aukojusiam 24 bonkas pirmarūšio vyno biznierių bei profesionalų suartėjimo banketui širdingai dėkoju.

Rengimo komisijos vardu

Stasys Bartnikaitis.



Gen. Alfredo Baldomir

Buvęs Urugvajaus Respublikos Prezidentas ir paskutiniojo laiku Valstybės Banko valdytojas. Mirė šių metų vasario 25 d. ir valstybės lėšomis, su ypatingomis iškilėmis palaidotas vasario 26 d. Su šio vyro mirtimi Urugvajus neteko vieno savo tauriųjų sūnų, žymaus valstybininko, gausaus politiko ir didelio savo gimtosios žemės mylėtojo.





## BUVO LIETUVA IR BUS

Lietuvos mes esam sūnūs,  
Meile degame dėl jos.  
Nebaisus mums yr siaubūnas,  
Tykąs laisvės Lietuvos.

Plaukia Nemunas ir Nėris,  
Rūsčiai rangos per laukus.  
Audros mūsų nesuglamžis —  
Ginsim laisvę mūs tautos.

Mes gyvenam krašte laisvės,  
Plaka širdis Lietuvos.  
Lietuvos mums brangus vardas —  
Nebaisu ir mirt dėl jos.

Mes tikri tėvynės sūnūs,  
Josios žodis mums garbus,  
Neužgniaus jo atėjūnas —  
Buvo Lietuva ir bus.

J. Penkevičius.

## LIETUVA

Už plačių, audringų jūrų,  
Aukštai dunksančių kalnų —  
Kenčia pavergta Lietuva,  
Neša jungą svetimų.

Pikts kaimynas ją naikina,  
Nor laikyti pavergtą,  
Sunkiais retežiais rakina,  
Bet laisva bus Lietuva!

Nedidi, bet išmintinga  
Ir garbingos praeities.  
Mūsų tėviškė varginga,  
Laisvės nenustoj vilties.

Nemunas lyg rodos sako:  
«Amžius būsi Lietuva,  
Tik nemesk teisybės tako —  
Būsi greitai vėl laisva.

Plačios girios ten žaliuoja,  
Paukščiai čiulba juos linksmai.  
Tiktai lietuviai dejuoja —  
Spaudžia juos baisūs vargai!

Ona Šacikauskienė.

## RUDENS ELEGIJA

Girdžiu po langu kaukia vėjas,  
Kažko taip neramu širdy:  
Vaidinas man arimai pievos,  
Apkloti sniego sūkury.

Matau aš mūs laukus baltuosius  
Saulėje apindi smaragdais,  
Ir tėviškės namus ir uosius...  
Krutinę slėgia vis sapnai.

Gyvenom — džiaugėmės — kentėjom  
Visi kartu, visi išvien,  
Likimu, laime dar tikėjom...  
Tik ne dabar ir ne šiandien!

Girdžiu šiandiena, kaip kaukia vėjas  
Kaip drasko rudenio lapus...  
Jaučiu, nors daugel iškentėjus,  
Visvien pavasario dar greit nebus.

O, ilgėsy, tėvynės meilės.  
Tu nekankink, prašau, manęs.  
Užgeso tėviškėje saulė —  
Tamsu kely — nieks nenuves.

Kas tremtiniui išties čia ranką?  
Kas ašaras nuo skruosto brauks?  
Ne, nieks čia motinos neranda,  
Vargai čia svetimi prispaus.

Tik dar smarkiau užkaukia vėjas:  
— Tu tremtinys, tu be namų.  
Ruduo akis paglamonėja...  
O kaip tuščia skaudu širdy...

U. Vingilytė.

Danija.



## VASARIO 16-JI ATENEO PATALPOSE

## RADIO VALANDA

Pirmadienį, vasario 16 d. 1948 mt. «Alianza Cultural Democrática Uruguayo - Litwana», pirmininkaujant ir vadovaujant Lietuvos Ministrui Dr. K. Graužiniui surengė rimtą ir labai įdomų akademinį aktą, Ateneo de Montevideo patalpose. Be Lietuvos Ministro, akte dalyvavo: Respublikos Prezidento sekretorius p. Juan C. Schauricht, Jungtinių Amerikos Valstybių Ambasados sekretorius Mr. W. Litsey, Užsienio Reikalų Ministerijos atstovas Sr. José P. Heguy Velazco, buvęs Lenkijos Ambasadorius Urugvajuje p. W. Mazurkiewicz ir daug lietuvių bei vietinės publikos.

Urugvajaus Lietuvių Mokyklės mokiniams gražiai sugiedojus Urugvajaus ir Lietuvos Himnus, Alianzas pirmininkas p. J. P. Martinez Bersetche tarė akto atidarymo žodį, kuriame pabrėžęs abiejų tautų kultūrinių santykių darnų besivystymą, priėjo prie lietuvių tautos nelygios, bet didvyriškos kovos už savo laisvę. Reiškė tvirtą įsitikinimą, kad lietuvių tautos pastangos nenueis veltui, jos bus suprastos viso laisvojo pasaulio ir Lietuva atgaus rusų smurtu išplėstą laisvę.

Toliau pasakė kalbas A. Gumbaragis, J. Miklovis - Daukšys, žurnalistas J. E. Miller, ponía Reina Reyes ir L. Troitiño. Kiti skelbti kalbėtojai, nežinia dėl kokių priežasčių akte visai nedalyvavo.

Baigus kalbas tribunoj pasirodė Lietuvos Ministras Pietų Amerikai Dr. K. Graužinis, kuris pareiškė padėką vietos vyriausybei, kalbėtojams bei publikai ir priminė, kad greta kovojančios savo tautos, p. Ministras nepaliaus kovojęs kol Lietuva neatgaus Nepriklausomybę. Baigus Ministrui savo kalbą, Dr. Šacikauskas perskaitė rezoliuciją, kuri susirinkimo vienalbiai ir entuziastiniai buvo priimta. Tuomi ir buvo baigtas, Alianzas surengtas Vasario 16 minėjimas.

Minėjimą daug pagražino bei pajvairino savo malonių balsu ponía L. Grišonienė, sudainuodama solų porą lietuviškų dainų ir taip pat jauna, bet daug žadanti lietuvaite dainininkė p. lė M. B. Zaganavičiūtė. Dainininkėms akampanavo žinoma mūsų kolonijos pianistė p. lė Hortensia Bartnikaitytė ir Julieta Santos. Turiningą ir rimtą kalbą pasakė Kultūros Draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis.

Ir šis aktas praėjo nepaprastai sklandžiai, buvo reikiamai organizuotas, tinkamai praves-tas ir kaip mūsų pavergtos tautos laisvės šūkis plačiai nuaidėjo Pietų Amerika.

Linkėsime ir tikėsime, kad jis pasieks pasaulio sąžinę, kurią iki šiol gaubia kapų ty-la, o baisusis bolševizmas neatleidžiamai raizgo vergijos ir mirties tinklą karo sunaikintos Europos padangėje.

Lietuvis.

• •

Pirmadienį, vasario 16 d. š. m. U. L. Kul-tūros Draugija surengė įdomią ir gražią radio valandą, Tautos Šventės proga, iš stoties CX 8 Radio Sarandí.

Po Tautos Himno, Lietuvos Ministras Dr. K. Graužinis pasakė turiningą ir jautrią mūsų tautos tragedijos kalbą. Vėliau, gražiai ir įspūdingai kalbėjo Kultūros Draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis. Klausovams buvo didelis siurprizas taip aktualį, turiningą ir jautri kalbą Dainos ir Meno Draugijos pirmininkės čiagimės jaunuolės H. Bartnikaitytės, kurią pa sakė kastižaniškai. Ypatingai gražiai bei veikiančiai į klausovus kalbėjo ir Jaunalietuvių Draugijos «Vytis» pirmininkas P. Markevičius ir sekretorius V. Dorelis.

Puiki muzika ir žavėtinios dainos valan-dai pridavė daug malonaus įdomumo. Valan-da puikiai atliko savo paskirtį, buvo įdomi, pa darė gilų įspūdį kolonijoj ir linkėtina, kad to-kios tikrai lietuviškos ir malonios radio valan-dos dažniau skambėtų mūsų padangėj ir pra-skaidyt tas enkaveidstinio melo ūkanas už čer vončą skleidžiamas tamsių ir išsigimusių ko-munizmo niekšelių.

V. S - tė.



Adelė Čirpiutė

Gabiausia mūsų kolonijos dramos artis-tė, žavėtinai suvaidinus Julės rolę dramoje «Šauliška Meilė». Pažymėtina, kad ponų Čirpų šeima, kuri nuosavuose gražuose mūrų namuo-se, gatvėj Berna ir Filipinas turi stambų biznį, yra ypatingai lietuviška, bet sykiu ir veikli ko-lonijos patriotiniame darbe. Ne tik panelė Ade-lė yra kolonijos mylima aktorė, žavėjusi publi-ką savo talantingu vaidinimu, šių metų Kultū-ros Draugijos Vasario 16-os minėjime, kaip ir visuomet bet ir neseniai vedusi sesutė Stefa-nija yra daug pasidarbavusi mūsų scenai.



## Argentinos Lietuviai

DIDINGA VASARIO 16 - os ŠVENTĖ  
ARGENTINOJE

Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje prie kurio priklauso visos patrijotinės ir katalikiškos organizacijos, savo rimtu kelių metų darbu tiek išpopuliarino visuomenėj, kad kiekvieno jo ruošiamo parengimo salionai būna sausakimšai užpildyti publikos.

Ypatingai gražiai ir didingai jis šiemet minėjo Lietuvos Nepriklausomybės 30 metų sukaktį. Iš ryto 10.30 val., dideliu Tėvų Marijonų rūpesčiu išpuošta lietuvių bažnyčia pilnutėlė prisipildė žmonių. Prieš didįjį altorių kaba didelės vėliavos ir Lietuvos bei Argentinos valstybių herbai. Visi šoniniai altoriai skęsta gėlėse ir žvakių šviesose. Ir visa tai, kiekvieną bažnyčioje esantį pagauna didelis dvasios susikaučimas, o lakios mintys sirdį keliančios į Dievą sykiu neša į pavergtą Tėvynę.

Arkivyskupas Aragone sutinkamas gatvėje su bažnytinėmis ir tautinėmis vėliavomis. Jam peržengus bažnyčios slenkstį, šv. Cecelijos choro vadovaujamo kompozitoriaus p. V. Rymavičiaus giedamas ir vargonų bei smuikų pritiriamas, griausmingai suskamba Lietuvos Himnas bei kitos giesmės.

Iškilmingas Mišias atlaikė ir tai dienai lietuviams reikšmingą pamokslą pasakė pats J. E. Arkivyskupas Aragone, kurio jautrūs, tėviški ir drąsinanti žodžiai daugeliui išspaudė gaudžias ašaras.

Po pietų įvyko milžiniškas pilietinis paminėjimas. Dar valanda prieš programos pradžią, didžiulė Aušros Vartų salė jau buvo perpildyta žmonėmis, kurių tarpe matėsi visa mūsų inteligentija: visuomenės veikėjai, menininkai, muzikai ir gausi patriotinė visuomenė, kurios širdis plaka Tėvynei.

Uždangai pakilus, scenoje išsirykiuoja didžiulis šv. Cecelijos choras ir mergaitės su vėliavomis. Kompozitoriui V. Rymavičiui diriguojant, žymiesiems muzikams pritariant pianu ir fisharmonija, majestotiškai suaidi Argentinos ir Lietuvos Himnai, malda už žuvusius ir Vasario 16 - os giesmė.

Graziu žodžiu šventę atidaro Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pirmininkas p. Ig. Padvalskis. Vėliau taria žodį ir veda programą Centro sekretorius p. J. Gilvydis.

Sekretoriaus perstatomi pasako kalbas: rašytojas K. Čibiras, kolonijos kapelionas kun. Griauslys, Dr. Kairėlis, Dr. H. Lukoševičius, Z. Juknevičius, klebonas kun. Vengras, iš Berisso p. V. Stundžia ir kiti.

Perskaitytas Lietuvos Ministro sveikinimas iš Urugvajaus, ir Europos Vyriausio Lietuvos Išlaisvinti Komiteto.

Entuziastiniai ir vienbalsiai priimta protes-

to rezoliucija prieš žiauriąją rusų okupaciją Lietuvoje.

Kalbų protarpiai buvo įvairinami solisčių ir solistų gražiomis solo dainomis ir patriotinėmis deklamacijomis. Publikai ypatingai patiko tik ką iš Europos atvykusių pp. Narbutų solo dainos.

Vėliau prasidėjo linksmoji dalis. Po šešių metų studijos ir praktikos didžiajame sostinės teatre «Colon», p - lė Rožytė Ryliškytė, dabar jau žymi artistė ir dalyvavusi net trijose filmose, pašoko baletu savo gražiausius numerius ir už tai susilaukė publikos ovacijų.

Toliau vėl pasirodė šv. Cecelijos choras, kuris atlieka didžiausią dainų koncertą. Nors ir užsitęsė programa virš keturių valandų, bet dainos tiek žavėjo publiką, kad ji būtų klausiusi visą naktį.

Ponui J. Gilvydžiui iš scenos pranešus, kad gautas naujas «Laisvosios Lietuvos» numeris, kuris dokumentaliai įrodo lietuvišką bolševikų veiklą, žurnalas tuojau buvo išparduotas ir daug daugiau reikalavo.

Šis didingas ir visaip pasisekęs Vasario 16 - os minėjimas plačiai nuskambėjo per vietos radio stotis ir buvo aprašytas, kaip lietuvių protestas prieš okupaciją visuose didžiuosiose Argentinos dienraščiuose.

Berisso Mindaugo Draugijos ekskursija į minėjimą atvyko net keliais didžiuliais ekskursijų autobusais.

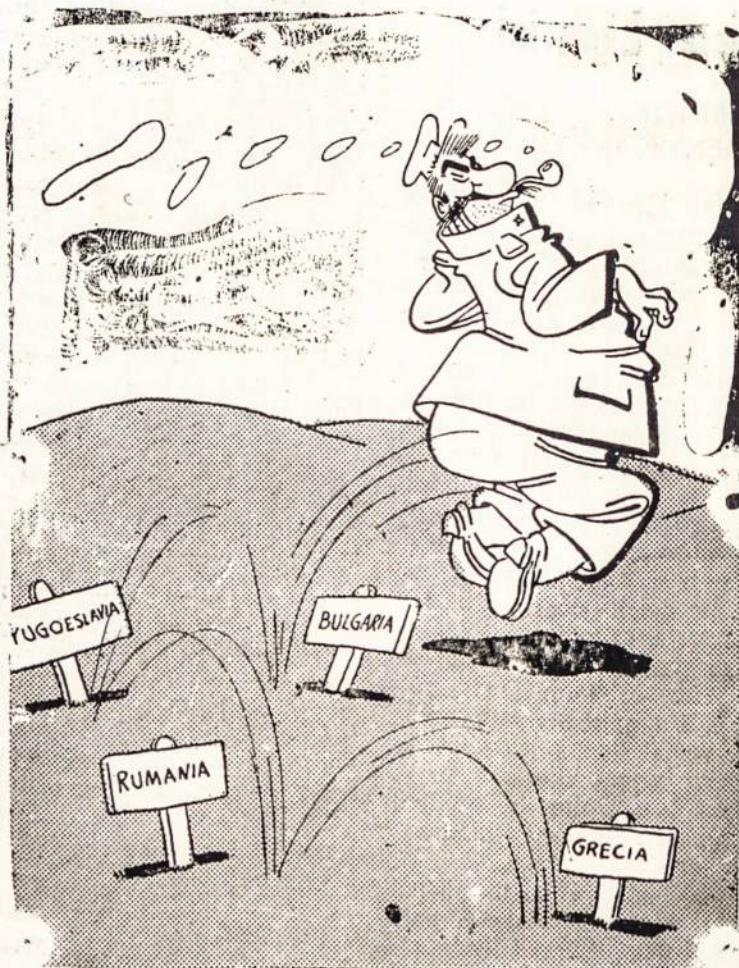
Dalyvis.



Stany Sirutis

Kolumbijos lietuvių vadas, kurio rūpesčiu iškilmingai paminėta Vasario 16 - ji sostinėje Bogotą ir daugybei tremtinių išrūpinti leidimai įvažiuoti į Kolumbiją. Tremtiniais prašant čia talpinam jo adresu: — Sr. Stany Sirutis. Apartado Aéreo Nr. 42 - 33. Bogotá. Colombia.





### STALINAS PALAIDOJES BALKANUS IR «IŠLAISVINEES» ČEKOSLOVAKIJĄ KRYPS- TA Į SKANDINAVIJĄ.

Anglosaksai, kaip visuomet «susirūpinę» tik stebisi ir kits kitą klausia: — Kasžin kurį dabar Stalinas laisvins?

Amerikiečiams ir anglams besidžiaugiant «šaltojo karo laimėjimais», Kremliaus imperatorius Džiugašvili, kalbėdamas jiems apie progresyvę demokratiją ir komunistinę taiką, jau baigia ruošti gerą «karštąjį karą». Susovietinęs Balkanus, Stalinas «išlaisvino» Čekoslovakiją ir jos prezidentui Benešui bus tas pats, kas buvo Jugoslavijos patriotų vadui gen. D. Michailovič, kovojusiam prieš nacių. Bet Titą Stalinas padarė maršalu ir pasodino Jugoslavijoje su anglosaksų pritarimu. Taip pat išmėsinėjo Lenkiją.

Kadangi Graikijoje kovoja kitas Stalino apginkluotas «maršalas» Markos, o Italija ir Prancūzija Stalino pasodintos ant dinamito statinės, tai Kremliaus demokratas parašė «drau-

gingą» karo sąjungos ir savysaugos sudarymo su Rusija notą Suomijai. Džiugašvili panašiai ir Skandinaviją pavergti. Suomija turės sutikti, nes jos niekas neužtars. Nebent alpdamas iš nuobodumo ir galvodamas apie riebią valgį koks nors misteris išmes mandagią repliką, Tautų Sąjungoj rusiškai besikeikiančiam Višinskiui.

O paskui? Paskui Stalinas parašys panašų raštą Švedijai ir Norvegijai. Jis rašys, kol visos Europos valstybės gaus «autonominės» URSS respublikos numerį. Bet tuomi progresyvė Stalino demokratija dar nebus baigta. Tada ateis eilė Staford Crips, kuris dar vakar sakė, kad Leningrado saugumui Sovietai turi pavergti Baltijos valstybes bei Suomiją ir anglikonų Kentenburv ar iverkypui, kuris dar vakar sakė, kad Stalinas Dievo karalystę įveda žemėje.

Ir tada? Tada įvyks «karštasis karas». Karas gyventi ar mirti. Ar raudonojo vėžio apėta Europa išsigelbės? Tegul anglosaksai pasakys, kurie iki šiol visur nusileidžia azijatinio, jau ir Azija apėmusio komunizmo vandaliniai imperializmo politikai.

X.



# URUGVAJAUS LIETUVIAI

Mūsų gerb. skaitytojus, rėmėjus, bendradarbius, Lietuvos laisvės kovotojus, tremtinius ir prietelius, širdingai sveikiname su šv. Velykomis ir linkim, kad jos parneštų kankinamai Tėvynei prisikėlimo pavasarį.

Laisvoji Lietuva.

## VELYKU ŠVENTĖS

Didelis Margučių Konkursas

ir kitos lietuviškos įdomybės.

Sekmadienį. Velykų pirmą dieną arba kovo mėn. 28 d. 1948 m. 4 val. po pietų

Urugvajaus Lietuvių Mokykla rengia didelę margučių šventę ir pobuvį. Šventė įvyks Kultūros Draugijos patalpose:

Calle Rio de Janeiro 4001. Villa del Cerro.

Mūsų mokyklos mokiniai vadovaujami mokytojo p. Čiučelio, konkursui išstatys per 30 puikių, lietuviškų ir pačių mokinių išmargintų margučių. Specialiai sudaryta Jury Komisija spės meniškiausius margučius ir skirs Tėvų Komiteto supirktas puikias ir vertingas premijas. Konkurse dalyvauja tik mokyklos mokiniai. Po įteikimo premijų, įvyks specialiai mokiniams mamųčių paruoštas linksmas Velykų stalas ir dainos.

Vyresniųjų linksmiems šokiams gros puikus ir modernus orkestras. Veiks puošnus bei turtingas bufetas su lietuviškomis užkandomis. Velykų linksmybės tęsis iki vėlyvos nakties.

Visus gerbiamus tautiečius, kurie suprantą Lietuvį Mokyklos užduotį ir lietuviybės išlaikymo svarbą, širdingai prašom atsilankyti į šią mūsų mažųjų šventę ir tuo paskatinti juos lietuviškai mokintis bei tapti gerais mūsų pavaduotojais lietuviškame darbe. Ypatingai prašomi tėvai atvesti tą dieną savo mažuosius, kad jie pamatytų kaip veikia Lietuvių Mokyklos vaikai, nes tik tuomi paraginsite juos lietuviškai kalbėti, mokintis, karščiau pamylėti tėvus ir tėvų žemę Lietuvą.

Taigi iki lietuviškai malonaus Velykų pasimatymo mokykloje.

Tėvų Komitetas.



Nepaprastam Lietuvos Pasiuntiniui Ir Igaliotam Ministrui P. Amerikai  
Dr. K. Graužiniui,

Vasario 16 d. š. m. padėjus vainiką prie Urugvajaus laisvės kovų didvyrio  
gen. José Gervasio Artigas paminklo.

Paveiklo priešaky matome Urugvajaus Lietuvių Mokyklos mokinius, puikiai sugiedojusius Urugvajaus ir Lietuvos himnus, Ateneo de Montevideo patalpose. Už jų matosi Lietuvos Ministras Dr. K. Graužinis, Alianza pirmininkas p. J. P. Martinez Bersetche, Kultūros Draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis ir gausi lietuvių visuomenė Nepriklausomybės Aikštėje.



## KULTŪROS DRAUGIJOS PARENGIMAI

Kovo Mėnesyje.

Kultūros Draugijos patalpose, c. Rio de Janeiro 4001, šį mėnesį įvyks parengimai šia tvarka: šeštadienį, kovo 13 d. Sekmadienį, kovo 14 d., šeštadienį, kovo 20 d. ir sekmadienį, kovo 28 d. didelė Velykų margučių šventė.

Maloniai prašom tautiečius atsilankyti ir lietuviškai bei kultūringai praleisti laiką.

## MINISTRAS DĖKOJA

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero dienos ir Lietuvos Ministro P. Amerikai Dr. Kazimiero Graužinio vardinių proga, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija ir žurnalas Laisvoji Lietuva pasveikino jį su atatinamais linkėjimais.

Į tai Lietuvos Ministras, per mūsų pirminką p. St. Bartnikaitį draugijai bei žurnalui sekančiai atsakė:

Lietuvos Ministras Dr. K. Graužinis nuširdžiai dėkoja Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijai ir jos organui «Laisvoji Lietuva» už malonius pasveikinimus ir linkėjimus Vardo Dienoje ir iš savo pusės linki geriausio pasisekimo Kultūros Draugijai ir «Laisvajai Lietuvai» bendroje kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

## MALONI VIZITA REDAKCIJOJE

Pirmadienį, vasario 23 d. Laisvosios Lietuvos redakcijoje lankėsi maloni broliškos latvių tautos vizita. Apsilankė patrijotinio, Argentinioj išeinančio latvių žurnalo «Latvija» redaktorius p. J. Bite su Ponia ir Urugvajaus latvių draugijos «Briva Latvija» pirmininkas p. Bergmanis su Ponia.

Laikė vizito buvo daug pasitarta bendraisiais kovos ir kolonijų reikalais.

## STALINCAI GABENAMI Į «ROJU»

Brazilijos oficialus laikraštis — Diario da Noite — 27. II. 48. laidoje paskelbė, kad Brazilijos Saugumo Departamento Direktoriaus Dr. J. Picorelli dekretu, pirmu pasitaikiusiu laivu iš Brazilijos ištremiami 52 lietuviai komunistai. Jie netenka savo nuosavybių ir bus išmesti pirmame pasitaikiusiame Rusijos uoste.

Taigi kai «negramatnas» bolševikpalaikis Revuckas už červončą kalba nesamones per «draugo» Arielkino apmokėtą 15 minučių «ra dį pusvalandį», tai Brazilijos valdžia lietuviškus svieto lygintojus veža į jų kitiems taip giriamą «rojų». Mes čia kalbam iš dokumentų ir kas nori gali juos pamatyti, kaip gerai žinome, kad lietuviškiems komunistams greit užeis labai karštos dienos ir Urugvajuje. Ypatingai tiems, kurie pasirašė, kad nori Rusijos. Tie tikrai gaus Stalino «rojų» net su Sibiru.

## SPALVUOTOJI LIETUVA

Sekmadienį, vasario 22 d. ponai Gilvydžiai atvykę iš Argentinos, p. Petro Žukelio — Cine Selecto — patalpose, Urugvajaus lietuviams parodė ypatingai gražią ir dvasiniai lietuvius gaivinančią filmą — Lietuva. — Nors sekančiame Laisvosios Lietuvos numery mes kalbėsime plačiau apie šią filmą, bet ir dabar negalim nesuminėti, kad ji savo paskirtį puikiai atliko. Ji sutraukė daug vietos lietuvių, parodė jiems Nepriklausomos Lietuvos progresą ir visus lietuviškai nuteikė.

## VENEZUELOS LIETUVIAI

Mūsų žinomo biznieriaus ir visuomenininko p. Prano Stanevičiaus brolis Jonas, kuris su 150 kitų lietuvių, iš amerikiečių zonos Vokietijoje yra atvykę į Venezuelą ir apsigyvenę Trompillo apylinkėse, per brolių Praną prisiuntė mums medžiagos, linkėjimus ir nors labai sunkiose emigracijos sąlygose, jų kilnų pasiūlymą nepailstamai dirbti Vokietijoje dar pasilikusių lietuvių sunkios dalios lengvinimui.

Besigėrėdami mūsų tremtinių lietuviška ir nepalūžtama energija, mes patikrinam Venezuelos lietuvių, kad šitame darbe mes būsimės sąlyginiai talkininkai. Gavę šalpos ženklelius išplatinim pagal pageidavimą, o kitame numeryj pasinaudosime raštais ir viską smulkiai nušviesime. Linkim patvaros ir mūsų neužmiršti ateityje.

## MŪSU LIGONYS

Siomis dienomis, stipros atakės buvo pa guldytas į lovą mūsų draugijos pirmininkas p. St. Bartnikaitis. Laiku suteikus medicinos pagalbą pavojus tapo pašalintas. Nors dar ir lovoje, bet pagėrėjusia sveikata p. pirmininkas gydosį savo namuose.

Mūsų draugijos veikėjas p. Vladas Krikščūnas yra internuotas Pasteur ligoninėje.

Ponios: Ona Čekienė ir Ona Aleknienė taip pat internuotos Pasteur ligoninėje, o ponija Veronika Mikintienė gydosį namuose.

Ligonims linkime greit ir laimingai pasveikti.

## VYKS Į LONDONĄ

Mūsų draugijos žymus veikėjas ir Pietų Amerikos basketbolo čempionas p. Viktoras Cieslinskis jau rengiasi į tarptautines basketbolo rungtines Londone, kuriose jis atstovaus Urugvajų.

## KITAME NUMERYJE

Laisvosios Lietuvos kitame numeryj tilps raštų iš Indijos, Čilės, Venezuelos ir kitur.



## URUGVAJAUS LIETUVIŲ NAMŲ ĮSIGYJIMO KOMITETAS DĖKOJAM

Sekmadienį, kovo mėn. 7 d. š. m. Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos patalpose įvyko Urugvajaus Lietuvių Namų įsigyjimo iniciatorių platus susirinkimas. Susirinkimas nutarė nuosavus Lietuvių Namus (Hogar Lituanos) įsigyti ir šio istorinio darbo realizavimui išrinko Urugvajaus Lietuvių Namų įsigyjimo Komitetą. Komitetą sudaro mūsų kolonijoje plačiai žinomi pramonininkai bei visuomenininkai: p. Edvardas Jusys, liejyklos «Prado» savininkas, p. Alfonsas Bartašiūnas, liejyklos «Mariposa» savininkas, stambūs profesionalai p. Antanas Brazys bei p. Aleksandras Miniauskas ir visuomenininkai p. Juozas Musteikis su p. Miku Svečiuliu.

Šis Komitetas būsiąs žymiai praplėstas ir įtraukta naujų jėgų.

Sekantis ir platesnis iniciatorių susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio mėn. 11 d. š. m. 3 val. po pietų Kultūros Draugijos patalpose. Į šį istorinį Lietuvių Namų arba mūsų kolonijos lietuviybės tvirtovės kūrimo susirinkimą, dalyvauti bus prašomas ir Lietuvos Ministras Dr. Graužinis.

### PAVYKES MŪSU BIZNIERIŲ BALIUS

Vasario 8 d. š. m. mūsų draugijos patalpose įvyko šaunus ir skaitlingas mūsų kolonijos biznierių bei profesionalų lietuviško draugingumo banketas, kuris visai labai pavyko. Banketą atidarius ir dienos paskirties žodį tarus p. St. Bartnikaičiui, reikšmingas ir aktualiai patriotines kalbas pasakė: Petras Zukelis, Pranas Stanevičius, Julius Jazauskas, Juozas Ceikis, Juozas Ramonas, Antanas Jankus, Alfonsas Bartašiūnas, mok. Petras Čiučelis ir k.

Po banketo įvyko šokiai ir biznierių pasitarimai kolonijos aktualijomis.

### PUIKI MŪSU JAUNIMO ŠVENTĖ

Patriotinis mūsų kolonijos jaunimas vasario 21 d. š. m. surengė įdomų ir gražų vakarą — kaukių balių, kuris sutraukė skaitlingą jaunimo būrį ir praėjo kultūringoj tvarkoj bei lietuviškoj nuotaikoj. Trims gražiausioms ir turinčioms su lietuvių bendro kaukėms, Kultūros Draugija skyrė tris premijas. Jas laimėjo: H. Bartnikaitė, J. Štendelis ir Zanistanavičius.

### LIETUVIŲ MOKYKLOS GEGUŽINĖ

Sekmadienį, vasario 29 d. Urugvajaus Lietuvių Mokykla surengė didelę gegužinę parke Tomkinson. Gegužinė sutraukė ypatingai daug gražios lietuvių visuomenės, mažųjų lietuviukų ir praėjo dideliu pasisekimu. Tėvų Komitetas ir jo talkininkai keli kultūriečiai, darbavosi su šilą dainuojančius svečius bevašindami.

Urugvajaus Lietuvių Mokyklos Tėvų Komitetas turim malonią progą pareikšti širdingą padėką gerb. mūsų tautiečiams taip skaitlingai atsilankiusiems į mokyklos gegužinę ir tuo pačiu parėmusiems mūsų mažųjų lietuviško švietimo reikalą.

Kultūros Draugijos Valdybai, kuri skolino gegužinei visus reikalingus daiktus ir gerb. kultūriečiams: P. Derenciui, F. Grigui padėjusiems dirbti.

Mokyklos pasidarbavusiems tėvams, mokiniams ir kitiems rėmusiems gegužinę, kuri davė gryno pelno \$ 93.73 ir kurie paskirti mokyklos reikalams.

Tėvų Komitetas.

### DĖKOJAM

Baigę vienus mūsų Vargo Mokyklos mokslo metus ir įsitikinę jos taip dideliu atliktu darbu, reiškiam mūsų širdingą padėką U. L. Kultūros Draugijai, kuri mokyklai velti davė patalpas, baldus ir reikiamus mokslo vado vėlius. Tai vienintelė, garbingą kultūros vardą nešiojanti draugija, kurią ne tik mes mokyklos tėvai, bet visi padorūs Urugvajaus lietuviai garbingai įvertins.

Mūsų darbščiam mokytojui ir sumaniam pedagogui gerb. Petrui Čiučeliui, kuris būdamas apsikrovęs darbu ir kitomis pareigomis, lietuvišku pasiaukojimu dirbo mokykloje ir lietuviškai mūsų mažuosius išmokė kalbėti, rašyti, dainuoti ir vaidinti.

Visiems padėjusiems mūsų mokytojui surengti mokinių vakarus, mokyklą rėmusiems mokinių šventėse aukomis ir kitaip lietuviškai dėkojame:

Tėvų Komiteto

pirmininkas — P. Evovlucas,  
sekretorius — J. Ščesnulevičius,  
iždininkas — J. Gramošauskas,  
nariai — P. Švoba, J. Liuzinas, M. Bagurskas ir T. Markevičius.

### PADĖKA

Gerbiame pp. Gilvydžiams, filmos — Lietuva — savininkams ir gerb. pp. Zukeliams «Cine Selecto» savininkams, malonėjusiems nemokamai mūsų mokiniams parodyti filmą — Lietuva — nuosirdžiai dėkoja:

Tėvų Komitetas.

### CENTRO LIETUVIŲ DOMEI

Montevideo miesto centre Laisvosios Lietuvos prenumeratas priima žinomas mūsų patriotinės spaudos darbuotojas p. Antanas Račkauskas. Prašome jam apsimokėti.



## NORS TUOMI PAREMSITE

Būdami ypatingai vargingoj padėty, mūsų tremtiniai dirba ir leidžia laikraščius bei vertingas knygas. Už jas jie neprašo net pinigų o tik maisto pakietukų. Urugvajaus lietuviai, paremkite mūsų tremtinių kilnias, lietuvių kultūros išlaikymo pastangas ir pirkite jų leidžiamas knygas. Laisvosios Lietuvos redakcijoj yra prištos šios puikiai išleistos, įdomios ir lietuviškos dvasios knygos:

Kalnų Dvasia, P. Tulpės gražių novelių rinkinys. Trys Margi Laiškeliai, Vinco Joniko eilėraščių rinkinys. Lapkričio Naktys, Henriko Nagio poezijos rinkinys. Vizijos, Vytauto Mačernio puiki poezijos knyga. Talismanas, Prano Alšėno graži novelių knyga.

Visų knygų vieno egzempliorio kaina tik 1 urugvajauskezas. Atlikite gero lietuvių pareigą ir nupirkite vieną knygą. Dėl pezo nepasizinsite, o namuose turėsite lietuvišką knygą ir paremsite tremtinių darbą. Maskoliai ir mūsų išgamos naikina lietuviškas knygas, tai palaikykime mes jas.

## MALONI NAUJIENA

Mūsų mokyklos mokytojo p. P. Čiuželio pranešimu, tai pagarsėjusi mūsų kolonijose dainininkė ir lietuvių meno žinovė, ponija L. Grišonienė pasižadėjusi Liet. Mokyklos mergaites pamokyti tautiškų šokių ir žaidimų. Tai maloni, lietuviškai mokyklą nuteikusi žinia ir kad be kitų svarbių lietuviško auklėjimo dalykų, sekančiame savo parengime mokykla dvigubai meniškiau pasirodys.

## PIANO KONCERTAS

Kovo mėn. 13 d. šeštadienį, Dainos ir Meno Draugijos pirmininkė bei «Risler» konservatorijos studentė p. lė Hortensia Bartnikaitė, Escuela de Vacaciones salėje «Pirapolis» duos klasinės muzikos koncertą. Programoje Šopeno «La Polonesa Militar» ir kiti klasikai.

## DĖKOJAME

Austrijos Lietuvių Tremtinių Bendruomenės pirmininkui Dr. V. Dambrai, Vokietijos Lietuvių Skautų Sąjungai, Italijos, Šveicarijos ir Prancūzijos lietuviams tremtiniams, už Naują 1948 Metų pareikštus lietuviškus linkėjimus širdingai dėkoja:

— Laisvoji Lietuva —

## MŪSU BENDRADARBIS

Jonas Penkevičius gavo įdomų laišką iš kun. J. Bakšio kunigaikščio Rochester, U.S.A., kuris prieš šį karą lankė Lietuvą. Laiške aprašo Nepriklausomos Lietuvos žydėjimą.

## Nori Susirasti Savus

Per «Laisvosios Lietuvos» Redakciją šie lietuviai tremtiniai ir kiti paieško savųjų:

Kun. Vincentas Rudžinskas gyv. Kanadoje paieško savo giminių bei pažįstamų: Zosę Klikonaite, Vladą Urbietį gyv. Argentinoje, Benediktą ir Praną Žeknius gyv. Argentinoje, Antaniną Stankūnaitę ir Antaną Zajančauską.

Mrs. Marijona Bras gyv. Bostan, Mass paieško brolio Jono Kasparo gyv. Urugvajuje.

Mrs. Emilia Plekavich gyv. Boston, Mass. paieško savo sesers ir švogerio Belekevičių gyv. Brazilijoje.

Sofija Zičkutė - Kuzminskienė gyv. Vokietijoje paieško savo tėvo Leonardo Zičkaus gyv. Argentinoje.

Juozas Ratkelis mariampolieskis gyv. Vokietijoje paieško savo giminių ir pažįstamų gyv. Pietų Amerikoje.

Petras Latauskas gyv. Vokietijoje paieško Juozo Latausko gyv. Urugvajuje.

Apolonija Vaitiekaitė - Gerulienė paieško Onos Salkauskas.

Juozas Bružas gyv. Vokietijoje paieško Balčiūno Jono.

Jankauskas Jonas gyv. Vokietijoje paieško Raizio Martyno.

Uršulė Vertelaitė gyv. Vokietijoje paieško Anelės, Martos ir Emilės Vičiūčių, kaip savo sesers dukterų gyv. Amerikoje.

A. Lukoševičius gyv. Vokietijoje paieško savo sesers Antoninos ir švogerio Selvo Rasiavičių gyv. Urugvajuje.

Vladas Pileckas gyv. Vokietijoje paieško savo brolio Juozo Pilecko gyv. Urugvajuje.

P. Adomaitis gyv. Vokietijoje paieško Mykolo Paulinskio gyv. Urugvajuje.

Petras Poškus gyv. Vokietijoje paieško savo draugo Roko Lukšio gyv. Urugvajuje.

Stasė Brazaitė gyv. Vokietijoje paieško savo brolio Juozo Brazio gyv. Urugvajuje.

Julius Entriška gyv. Vokietijoje paieško V. Cirvinskio gyv. Urugvajuje.

Dėl smulkesnių žinių ir gauti tremtinių adresus prašome kreiptis redakcijon.

## ŠTAI KUR DINGSTA KORESPONDENCIJA

Šiomis dienomis Montevideo policija sulaukė vieną laiškaneštį, kuris buvo pavogęs net 2200 žmonių laišku. Padarius krata, 200 laiškų rasta atplėšti. Kalbama, kad areštuotas laiškanesys esąs komunistas.

• •



# Alfonso Bartasiuno

Liejikla ir metalų dirbtuvė,

Calle ZAPICAN 2789

Tel.: 23 7 48

Montevideo

PEINADOS — PERMANENTES

## SPLENDID

c. Bogotá 3290. — Villa del Cerro

(Frente al colegio de Santa Clara)

— de —

JUANITA MALIAUKA

Entre Norte América e Inglaterra

## Bodegas y Viñedos

de VALENTIN CARNE e HIJO

**Vino Natural**

REDENCION MELILLA

Tel.: 22 00 35

☆

Visi lietuviai tik cia perka, nes duodama  
gera prekė, ekonominė kaina ir skubus  
bei mandagus patarnavimas.

## ALBINO ZEBRAICIO

Bar — Billar

Calle INGLATERRA 1850. — Cerro

Ivairus vietos ir uzsienio gerimai.

Ekonominės kainos,

Rami ir lietuviu megijama vieta.

## KAUNAS

PIENINE IR ALINE  
ANDRIAUS ALEKNOS

☆

Calle BOGOTA 4001 esq. Bélgica  
CERRO

Visuomet sveizi produktai, ekonomiskos  
kainos, skubus patarnavimas  
Pasitikrinkit.

DIPLOMUOTAS LIETUVIS SIUVEJAS

## MOTIEJUS BOLIAUSKAS

Calle Francisco Tajes 1195 P. 2 Ap. 7

★

Siuvama visu rusiu, rubai, geriausiu me-  
dziagu ir pagal paskutiniu madu reikala-  
vimus. — Savas pas sava, nes tasite ga-  
rantuota darba ir ekonomiska kaina

## TINTORERIA DEL PARQUE

— de —

CLEMENTE VIDZIUS

Calle LIBERTAD 2378

Visu rusiu rubu valymas ir dazymas.

Skrybeliu reformavimas.

Darbas paimamas is namu ir pristatoma  
i namus. Lietuviams nuolaidos.

## RESTAURANT Y PENSION

### Gran Bretaña

JOUZAS RAMONAS

Savininkas



Geriausia vieta lietuviams turistams at-  
vaziuojantiems is Argentnos. Sveikas  
valgis. Svarios lovos pavieniam ir er-  
vus kambariai seimynoms.

JUAN CARLOS GOMEZ 1266

Teléfono: 8 39 05

Montevideo

PROVISION

## VILNIUS

JONO ir ONOS

Scesnuleviciu.

Geri Produktai. Pigios kainos.

Vietos ir uzsienio garimai.

Calle VIZCAYA 4149

Villa del Cerro



## Casa LIRA

1926 metais apdovanota aukso medaliu  
— Tarptautinėj Parodoj Lietuvoje. —  
Visu rusiu pianu taisymas, sustygavimas,  
nauju darymas ir pertvarkymas.  
Lietuviams nuolaidos. Savininkas

ANTANAS DAMBRAUSKAS



SAN JOSE 1015

Tel.: 8 36 33



GRECIA 3432 - CERRO - Tel.: 22 10 54

Savininkas:

STASYS BARTNIKAITIS

## Pr. Riboco ir Airzersteino

MENISKU ODOŠ ISDIRBINIU

**Fabrikas**

Calle RIO BRANCO 1102



Visoki meniski odos isdirbiniai parduodami  
urmu ir pavieniai. — Lietuviams daromos  
specialės nuolaidos.

## IMAN

ADOLFAS KAUSINIS

Vienintelis lietuvis Urugvajuje, turintis  
Elektros Stoties Teises. Atlieka: Visus  
elektros irengimus ir pataisymus  
Lietuviams Dideles Nuolaidos



Calle SAN JOSE 1088 — Tel.: 8 79 56

## FUNDICION PRADO

Fundición de Bronce Mecánico  
Aluminio y Herrajes en General.  
Sección Mecánica y Estampados  
Matrices de Todas Clases y  
Para Toda Industria.

Eduardo Jusys



MOLINOS DE RAFFO 473  
Teléfono: 22 53 05 Montevideo

## PETRAS I. JASINSKAS

Lietuvis Statybininkas

Calle JAPON 2084 — Cerro

Montevideo



Lietuviams Nuolaidos.

## PRADO STANEVICIAUS

KRAUTUVE - BARAS - PIENINE

Geros Prekės. Ekonomiskos kainos



Calle GRECIA 4200. — Villa del Cerro

TINTORERIA Y SOMBRERIA

## ANDES

— de —

ANTONIO YANKUS



ANDES 1257 — Tel.: 8 18 03

Moteru ir vyru rubu valymas — Visu  
rusiu skrybeliu valmas ir reformas. -  
Kostiumu ir paltu isvertimas. -  
Lietuviams nuolaida.